SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 13. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 61 9. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 September 1899. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 19:e Årg.

Elma Billing, född Ström.

†

Tvenne åldringar, tillhörande vår musikvärld, har under denna sommar gått ur tiden, först, den 14 juli, f. d. operasångerskan, fru Elma Billing, sedan, en vecka därefter, tonsättaren Siegfried Saloman. En enkel minnesruna med de hädangångnas bilder må här ägnas åt de hvar i sin mån märkliga idkarne af tonernas sköna konst.

På den tid vår opera stod i sin högsta glans, då Jenny Lind från dess scen hänförde publiken, uppträdde vid hennes sida en ung sångerska, som genom personligt behag och vacker, klangfull röst i hög grad tillvann sig publikens sympatier, svåra nog att vinna vid sidan af en Jenny Lind och i täflan med hennes minne. Denna unga sångerska, dotter af en landtbrukare i Upland, hette Elma Ström. När Jenny Lind lemnade vår operascen och vårt land för att fira triumfer i utlandet, var det Elma Ström, som sedan fick uppbära hennes partier, och hon gjorde detta på ett sätt, som vann stort erkännande. Sedan dess har snart ett halft sekel förrunnit, och få äro de som nu kunna ha ett minne af »mamsell Ströms» sång på vår operascen, hvilken hon redan 1851 öfvergaf.

Elma Charlotta Ström föddes den 3 april 1822 i Bro socken uti Upland. Sin första uppfostran erhöll den unga flickan hos den bekante naturforskaren, prosten Karl Ulrik Ekström, som först innehade Mörkö pastorat i Södermanland och sedermera Tjörns i Bohuslän. Elma Ström antogs till elev vid k. teatern 1836 och åtnjöt undervisning i sång af förste hofsångaren I. Berg, k. teaterns kände och berömde sångmästare under en lång följd af år.

Den 3 oktober 1841 uppträdde hon första gången offentligt och utförde då Agatas parti i »Friskytten». Med spelårets början 1843 anställdes Elma Ström såsom sångerska och skådespelerska vid den k. scenen. Hon

Elma Billing, född Ström. †.

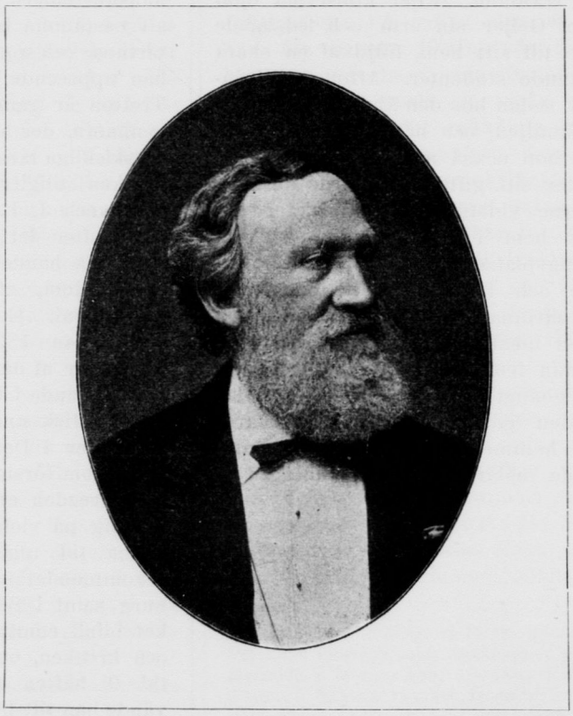

Siegfried Saloman. †.

gjorde där lycka i synnerhet såsom Valentine i »Hugenotterna», hvilken rol hon här kreerade, samt titelpartiet i »Lucie», såsom Alice i »Robert af Normandie», Nattens drottning i »Trollflöjten», grefvinnan i »Vattendragaren», Jenny i »Hvita Frun», Laura i »Slottet Montenero», Anna i »Don Juan» m. fl., i allmänhet sångroller, som Jenny Lind förut innehaft.

Den 7 april 1846 ingick mamsell Ström äktenskap med den välbekante landskapsmålaren Theodor Billing och ett par dagar efter brölloppet yttrade sig Stockholms Dagblad sålunda:

»I tisdags förlorade k. teatern en af sina mest älskvärda ungmör, m:ll Ström, hvilkens namn nu för alltid försvunnit från teaterns affischer. I stället har teatern varit nog lycklig att göra en acqvisition af en ung fru *Billing,* som kommer att intaga m:ll *Ströms* plats på tiljorna samt utan tvifvel lika många hjärtan i salongen».

Konstnärinnan stannade såsom gift ännu några år vid operascenen men lemnade 1851 för alltid detta verksamhetsfält för att uteslutande ägna sig åt hemmets pligter. Hon medförde då minnet af att hafva tillhört en konstnärskrets, som väl skänkt vår opera sin största glans, en krets af lyriska artister sådana som Jenny Lind, Henriette Widerberg, Mathilda Ebeling, Mina Fundin, och på manliga sidan Julius Günther, Isidor Dannström, Giovanno Belletti och Olof Strandberg, som samtidigt med henne började sin operabana. Ett minne, på hvilket hon också satte mycket värde, ägde hon från en af henne gifven konsert i Upsala 1844, då hennes tjenstgöring vid den kungliga scenen blef afbruten genom konung Carl Johans frånfälle. Efter konserten bjöd henne Geijer sin arm och ledsagade henne till sitt hem, följd af en skara sjungande studenter. Aftonen tillbringades sedan hos den älskvärda Geijerska familjen, och naturligtvis uppvaktades hon också med en serenad.

Efter sitt giftermål gjorde de båda makarne vidsträckta utländska resor. Deras hem i hufvudstaden var ofta samlingsplatsen för framstående konstnärer och i detta skötte den forna konstnärinnan sitt kall som värdinna på det mest fina och älskvärda sätt.

Sedan fru Billing den 30 december 1892 genom döden förlorade sin make, har den gamla haft en öm omvårdnad i hemmet af sin dotter, den framstående målarinnan Anna Billing.

Siegfrid Saloman.

†

Efter några års sjuklighet slutade tonsättaren Siegfrid Saloman sina dagar sistlidne 22 juli å Dalarö, der han under de senaste åren haft sitt sommarhem. Ännu förra året fick man der se den gamla musikern med det hvita skägget omslutande ett rosigt anlete, vänsäll och gemytlig, vandra omkring på vägen stödd af en tjänarinna; i år deremot hade krafterna aftagit, så att den gamle 82-åringen måste stanna inom gränserna för den villa han bebodde.

Det förra året var dock ett märkligt år i hans lefnad. Efter flere års arbete på sitt sista operaverk, hade han glädjen att se detsamma gå öfver scenen, då hans komiska 3-akts-opera »I Bretagne» blef uppförd i sista dagarna af kungliga teaterns verksamhet i den provisoriska lokalen på Blasieholmen.

Det är just som tonsättare på den komiska operans område Siegfrid Saloman intagit en framstående plats, ett fält, som i skandinaviska norden ej haft många odlare, om vi ej räkna dit sång- och sagospelet, hvilka dock äro andra konstarter.

Mer än en gång har Salomans konstnärliga verksamhet varit omnämnd i denna tidning, utförligast för femton år sedan. Den minnesteckning vi nu egna den bortgångne må derför blifva kortfattad.

Siegfried Saloman föddes d. 2 okt. 1816 i Tönder (Slesvig). Hans tidigt framträdande musikaliska anlag föranledde fadern, en välmående köpman, att bestämma honom för att bli violinvirtuos, och redan som 12-årig väckte han uppseende på offentliga konserter. Tretton år gammal kom han till Köpenhamn, der han erhöll undervisning af skickliga lärare och omfattades med mycken tillgifvenhet bl. a. af Wexschall och J. P. E. Hartman samt vidare, efter det hans föräldrar genom olyckliga handelsspekulationer råkade i fattigdom, af professorerna Weyse och Siboni. Genom dessas bemedling erhöll han 1838 ett resestipendium på tre år af danska regeringen. Efter kort vistande i Berlin åtnjöt han några år teoretisk undervisning hos Friedr. Schneider i Dessau, der han blef anställd som förste violinist i hofkapellet.

I Dresden erhöll han 1841 undervisning på violin af Lipinski. Under denna tid utgåfvos, på Meyerbeers rekommendation, hans sånger i Hamburg samt i Berlin, der de med mycket bifall emottogos både af publiken och kritiken, och af hvilka inom kort tid 9 häften utkommo. 1843 återvände han till Danmark, hvarefter han, ända till sin afresa till Berlin 1847, höll i Köpenhamn populära föreläsningar öfver musikens teori, samt skref sin opera »Tordenskjold» och »Hjerteprøfningen», äfvensom »Diamant-korset», hvilken opera ansågs för en af de yppersta i sitt slag och mycket berömdes af kritiken, specielt af »Signale» i Leipzig, då operan der uppfördes 1849. Vi minnas också hvilken lycka denna opera gjorde här 1886 med Vendela Andersson och P. Janzon i hufvudrolerna.

Efter att hafva med framgång dirigerat sin Tordenskjold-uvertyr i Gewandhaus, inbjöds Saloman 1850 af Liszt till Weimar för att der dirigera sin opera »Das Corps der Rache». Bland senare dramatiska arbeten blef endast »Die Rose der Karpathen» mera bekant; den gafs i Moskva 1867, i Stockholm (»Karpathernas ros») 1881, och utmärker sig mest för sin stilfulla ballettmusik.

Sedan 1850 gift med den berömda svenska sångerskan Henriette Nissen, gjorde Saloman med henne konstresor i Skandinavien, Tyskland, Ryssland, ja ända till Konstantinopel. En längre tid var han ock med henne bosatt i S:t Petersburg der hon upprättat ett stort sånginstitut, men efter hennes död 1879 slog han sig ned i Stockholm, der han bl. a. fullbordat operan »Flyktingen från Estrella» samt utgifvit sånghäften m. m. såsom orkestermålningen »Lägerlif».

Under de senare åren af sin lefnad komponerade Saloman, jemte förut nämnda opera »I Bretagne», en af trycket utgifven 1-akts-opera med titel »Led vid lifvet».

Saloman var sedan 1850 ledamot af Musikaliska akademien.

Göthe och tonkonsten.

Johann Wolfgang von Göthe (Goethe), Tysklands störste skald, föddes den 28 augusti 1749 i Frankfurt a. Main. I år har därför 150:de årsdagen af hans födelse mångenstädes i hans fädernesland firats med minnestal och sceniska festföreställningar likasom där och vida kring världen tidningspressen högtidlighållit den världsbekante, snillrike diktarens minne. Göthes förhållande till tonkonsten har en tysk musiktidning framhållit i en uppsats, som i anledning af detta jubileum här må följas. För en biografisk sådan är här icke platsen. Göthe utvecklade icke allenast såsom lyrisk, episk och dramatisk poet en skapande verksamhet utan blickade med stort intresse omkring på vetandets alla viktigare områden och uppträdde äfven som självständig forskare med en framgång af varaktig betydelse. Man tänke endast på hans botaniska arbete »Versuch die metarmophosen der planzen

zu erklären» (1790), hvari han framställde den åsikten att blommans alla delar icke äro annat än metamorfoserade blad, eller hans berömda »Farbenlehre» (1810) och konsthistoriska afhandlingar, hvilket allt visar hur det sköna i naturen fängslade honom.

Göthe påvisade alltjemt att menniskan och naturen hörde tillsamman och därför älskade han ock att vid skapandet af ett konstverk »fly ut» i naturen. De intryck han mottog under samlif med naturen och människor har han öppenhjärtigt framställt. Vid detta omedelbara och osökta uttalande af sina känslointryck ljödo i hans lyriska dikter en ädel enkelhet, en odlad naturlighet, sådan man värderar i folksångerna.

Bekant är att Göthe riktat tonkonsten med en mängd snillrika och känslofulla dikter, hvilka ännu i dag af större eller mindre ansenliga komponister sättas i musik. Så har Johannes Brahms för sina sånger valt åtskilliga Göthe-texter. De ömma känslor, som hos Göthe uppväcktes af den vackra prestdottern från Sesenheim och sedan af den behagliga, fast något koketta Lili, nedlade poeten i lyriska dikter, hvars harmoniska verser återgåfvo hans unga hjärtas pulsslag. Poesien i det ljusdunkel, som gör Göthes ballader så fängslande, anslog likaledes komponisterna. Så har hans »Erlkönig» satts i musik af mer än femtio tondiktare såsom sång för en eller flere röster och äfven gifvit stoff till instrumentalkompositioner. Främst af dessa tonsättningar står väl Schuberts allbekanta »Erlkönig», hvars skönhet Göthe först genom sångerskan Wilh. Schröder-Devrient lärde sig fatta.

Sina sångspel »Ermin und Elmire» samt »Claudine von Villa Bella» har Göthe själf ej satt mycket högt och förklarat dem till en del för ungdomsarbeten; endast med de »artiga» sångerna» i dem var han belåten, och dessa äro också af bestående värde. Af operaförsöken må framhållas »Scherz, List und Rache» med dess många sånger, dem likväl Göthe själf i sin stränga självkritik fränkänner »gemyt och sann känsla».

Musiken ingick äfven i Göthes mångsidiga uppfostran, och att Göthe lifligt intresserade sig äfven för tonkonstens verk, bevisar hans trogna vänskap för Zelter, direktör för Berlins »Singakademie», hvilken gällde för en stor kritisk musikauktoritet. Genialisk kan man dock ej kalla detta Göthes musikaliska geheimeråd, såsom man kan finna af hans omdöme om Webers »Friskytten», hvilken härliga folkopera han kallade ett »kolossalt intet».

Genom sin musik till Göthes drama »Egmont» trädde Beethoven i närmare förhållande till den store skalden såsom sådan. Fråga är om icke det ästetiska intrycket af Beethovens geniala musik griper djupare än Göthes något vekliga tragedi. Redan i uvertyren till »Egmont» förnimmer man ingen veklig klagan, intet besinningslöst anskri, icke passande för en hjelte, som kämpar och faller för höga, ideela mål. I den klappar det tragiska ödet stilla på lifvets port. Äfven larghettot »Klärchens Tod», som i toner framställer lifvets utslocknande, ger intrycket af en resignerad sorg. Beethoven hade klart för sig att självuppoffringen för politisk frihet ej träder fram med förtviflan eller tröstlös smärta. Därför låter han sin präktiga Egmontmusik sluta med en »segersymfoni». Vid slutet af sitt partitur har han skrifvit de karaktäristiska orden: »Betecknar frihetens seger, som genom Egmonts död vanns för hans fädernesland.» Hur träffande och ädel är icke denna uppfattning!

Göthe kom äfven i personlig beröring med Beethoven, såsom man vet. Det skedde i Teplitz 1812.* Medan Beethoven var full af glädje öfver deras sammanvaro och utom sig af beundran för den store skalden, till hvars sorgespel han nyss satt musik, kände sig Göthe, den polerade och korrekte världsmannen, helt främmande för Beethovens »obehärskade» väsen, och till något vänskapsförhållande emellan dem kom det icke. I ett bref till Zelter (1812) skrifver Göthe såsom postspriptum: »Jag har gjort bekantskap med Beethoven. Hans talang har satt mig i förvåning; men han är dess värre en mycket obehärskad personlighet, som visst icke har orätt då han finner världen *detestabel*, men som därmed icke gör den mera dräglig hvarken för sig själf eller för andra. Däremot är han mycket att beklaga och ursäkta, alldenstund han är på väg att mista sin hörsel, hvilket måhända skadar den musikaliska delen af hans väsen mindre än den sällskapliga. Han, som förut är en lakonisk natur blir det nu dubbelt på grund af denna olycka.» Innan vi lemna Beethoven i sitt förhållande till Göthe, må erinras, att bland den förstnämndes operaplaner äfven Göthes »Faust» stod på förslaget och att äfven Beethoven satt musik till hans »Erlkönig», en helt nyligen i hans skissbok funnen och sedan utgifven komposition.**

Göthes »Faust» har, som bekant, af flere komponister satts i musik eller rättare användts till musikalisk tonsättning. Så har det märkliga skaldeverket behandlats för scenen af furst Radziwill, L. Spohr, Lassen, Zöllner och Gounod. Den sistnämndes opera »Faust» (eller »Margarete», som den kallas i Tyskland) är af dessa Faust-operor mest känd och gifven. Gounods musik ger i många afseenden ett förträffligt uttryck åt dikten, alltifrån uvertyren, hvars början framställer för oss den grubblande tänkaren. Af andra särdeles lyckade nummer i denna opera kunna påpekas visan om »Konungen i Thule», Fausts Kavatina, Siebels sång, den stora duetten mellan Faust och Margareta, Mefistofeles parti m. fl.

Äfven Robert Schumann hemtade ur »Faust»-dramen ädla inspirationer. Hans »Scener ur Göthes Faust» för soloröster, kör och orkester är en snillrik tonskapelse. Ej mindre genialiskt har Berlioz behandlat Göthes dikt i sin stora komposition »Damnation de Faust». Ett annat verk af Göthe, som begagnats för scenen, är »Jery och Bätely», komponeradt af fru Ingeb. von Bronsart. Från Göthe härstamma också texterna till Thomas' »Mignon» och Massenets »Werther».

Göthes förhållande till tonkonsten har sålunda varit både mångsidigt och fruktbärande, om än han själf icke omedelbart såsom tonskald verkat på tonkonstens område.

* Se härom artikeln »Beethoven och Göthe» i Svensk Musiktidning 1897, n:o 1

** Se Svensk Musiktidning 1898, n:o 4.

Massenets »Cendrillon»

å Opéra-Comique. — Paris, Juni 1899.

Det var en gång... — detta går upp till slutet af 17:de århundradet, då männen använde peruker och knäbyxor — en anspråkslös akademiker vid namn *Charles Perrault.* Allvarliga, men snart förglömda arbeten banade honom väg till det illustra diktarsamfundet; emellertid var det icke de, som tillförsäkrade honom hans ryktbarhet. På lediga stunder skref han för barnen förtjusande fésagor, hvilkas underbara sida framför allt tycktes böra anslå de smås sinnen, och likväl är det måhända de fullvuxne, som bäst uppfatta deras sällsynta behag och fina enkelhet. *Henri Cain* och *Jules Massenet* hafva insett, att en af dessa i vacker bemärkelse så naiva sagor, på ett lyckligt sätt apterad för teaterns kraf och försedd med en behaglig musik, skulle utgöra ett synnerligen lämpligt sceniskt verk.

Bland alla dessa älskliga berättelser utvalde nämnda författare och kompositör den rörande historien om den ljufva *Cendrillon** — »Askungen» —, som erhöll sitt namn däraf, att hon vid härden i lågornas musik och syrsornas sång sökte glömska för de oförrätter, hvarmed hennes elaka styfmoder öfverhopade henne. Det torde

* Det är för öfrigt ej första gången, som Perraults lilla hjeltinna förekommer på tiljan, särskildt i féeristycken, äfvensom i åtskilliga operor, i främsta rummet *Isouards* »*Cendrillon*» (Paris 1810, uppförd året därpå i Stockholm) och *Rossinis*» *Cenerentola*» (Roma 1817).

vara öfverflödigt att här redogöra för, huru en fé, som var hennes gudmor, lät henne komma på den kungliga balen, och huru hon där, oemotståndligt intagande i den dräkt, sylfiderna väft åt henne af månens strålar, tjusade den mellankoliske prins Charmant, hvilken, då hon, enligt féns bud skyndade sin väg vid midnattstimmans slag, hade förlorat en af sina kristalltofflor, ej gaf sig någon ro, förr än han återfunnit den lilla fot, som denna kostliga sko kunde passa, och tagit dess egarinna till sin gemål. De skiftande äfventyren hafva af den nya operans librettist talangfullt utarbetats och jemväl tillökats med t. o. m. en hel, särdeles stämningsfull tablå, hvarest de två älskande återfinna hvarandra vid foten af en helig ek, den goda féns skogspalats.

Hvad nu den musikaliska behandlingen beträffar, som ju dock är den viktigaste, ehuru styckets féeriartade karaktär allt som oftast afvänder uppmärksamheten därifrån, så synes det mig, som om förevarande saga kräfde att beledsagas af en frisk och lätt, ja naiv musik. Om detta jemväl varit Massenets uppfattning, så har han åtminstone icke fullständigt lyckats realisera sina intentioner. Hans senaste partitur är fritaget från den manierade, för att ej säga preciösa inspiration, som hittills satt pregeln på hans konst, — en måhända omtvistlig sådan, men som bär vittne om nobless, lidelse, en fängslande sensualism, elegans och, framför allt, en oförneklig individualitet. Det förefaller nu, som om »Manons» kompositör skulle vara ängslig för sin egen skugga, och att han i sin sträfvan efter enkelhet, nästan lagt an på att blifva sina föregående otrogen.

Första akten är i mitt tycke den mest lyckade. Melodien i form af en lätt menuett: »Prenez un maintien gracieux», skräddarnes och hattsömmerskornas kör, familjen Pandolfes buffakvartett, alla dessa nummer, recitativen inbegripna, äro friska, animerade och behagfulla samt utmärka sig för en ålderdomlig karaktär, påminnande om de mest intagande sonater. Hjeltinnans entré vittnar däremot om en mindre lycklig ingifvelse. Massenets Cendrillon är hvarken en verkligt enkel eller sannskyldigt naiv figur, och hennes solo: »Reste au foyer» saknar originalitet. På nytt hänryckes man af andra aktens början. Den är en konsert af gammaldags instrument, intonerande en liten okonstlad melodi, som på ett synnerligen bizarrt sätt upprepas och utvecklas. I det följande verkar prins Charmants meditation högst tilltalande, så rörande och sant i sin djupa melankoli. Med slutduon, mellan Cendrillon och prinsen: »Toi qui m'es apparue» och »Vous êtez mon prince Charmant» återfaller Massenet i sitt manér, icke det som så lyckligt invigdes med hans utsökta »Manon», utan det senare, kännetecknadt af korta fraser, utvecklade i det oändliga, med oförmedlade utbrott och plötsligt återkommande till inledningstonerna. I tredje tablån framstår särskildt en synnerligen anslående duo mellan Cendrillon och hennes fader Pandolfe: »Viens, nous quitterons cette ville!» Slutligen må framhållas den utomordentligt stämningsfulla fjärde tablån, med den heliga eken, äfvensom de af en lätt och behaglig melodi burna kupletterna: »Revient, printemps, en ses habits de fête!» — Man återfinner i hela partituret Massenets säkra teknik och »savoir faire», hans öfverlägsna harmonibehandling och den städse briljanta fantasien i hans orkestration. Kritiken har ock denna gång visat sig mindre reserverad mot honom än eljest och, i det hela taget, underskrifvit Pariserpublikens dom, denna publik, som jemväl nu förblef sin älsklingskompositör trogen.

Det förekommer i hela operan blott en enda, mera betydande, manlig roll. Återgifvandet var, å den sidan, helt enkelt fulländadt, då det var anförtrodt åt en sådan makalös artist som herr *Fugère*. Med hvilken konst han använde sin stämma, hvilken känsla han inlägger däri, och med hvilken fantasi han förstår att utsmycka de buffaartade partierna i sin uppgift som Cendrillons af sin äkta hälft så kujonerade, stackars far! Näst honom tages priset bland de uppträdande af fru *Deschamps-Jehin*, hvars junoniska gestalt och präktiga kontra-alt redan äro utmärkta förutsättningar att förläna auktoritet åt den myndiga frun, och som för öfrigt med mycken talang uppbär en munter roll, för hvilken operans stora repertoar under den tid, hon nu senast tillhört denna, allt annat än kan sägas hafva förberedt henne. Fén hade i den förträffliga sångerskan, fru *Bréjean-Gravière*, en jemväl i det yttre glänsande framställarinna. Af pjesens båda älskande är fröken *Guiraudon* i besittning af en vacker och välskolad stämma, ett erkännande, som näppeligen kan till fullo skänkas åt fröken *Emelen*, hvars yttre företräden väl varit afgörande för, att författarne i henne lära ansett sig funnit idealet till sin prins Charmant, hvilket parti säkerligen skulle vunnit på att framställas af en tenor med lämpliga förutsättningar för detsamma.

I fésagorna bruka vanligen förekomma en elak trollkarl, men, ehuru denne saknas i Perraults »Cendrillon», gafs det likväl en, om också god dylik på Opéra-Comique, i direktör Albert Ranfts, förlåt *Alb. Carrés* person. Han har uppsatt sin senaste nyhet på sådant sätt, att man skulle vara frestad tro, att han därmed »uttalat sista ordet» i fråga om rikaste lyx, parad med utsöktaste smak. Dekorationerna äro af en utomordentlig prakt samt ntmärkas af den mest poetiska stämningsfullhet — framför allt i tablån med den heliga eken —, och de charmanta baletterna bidraga icke minst till det gynsamma totalintrycket.

Anteros.

Musikpressen.

På Elkan &. Schildknechts förlag har utkommit

för piano 2 händer:

JUVENTINO ROSAS: *Sobras las Olas.* Ueber den Wellen. Vals. Pr. 1 krona;

för en röst med piano:

CORNELIUS, PETER: *Veilchen,* Lied für eine Singstimme (ess—f). Op. 1 N:o 2. Pr. 50 öre.

På eget förlag:

För blandad kör:

ILLBERG F. V.: *Vid Zacharias Topelius' död,* ord af P. Solstrand; *Morgonsång,* ord af Z. Topelius; *Davids Psalm N:o 126,* ord af Z. Topelius. Pr. 50 penni.

Litteratur.

Det Nordiske Forlag, Köpenhamn, har utsändt:

Illustreret Musikhistorie 22 Levering. Pr. 1 krone.

De ofvannämnda musikalierna äro, som vi se, af mycket olika natur. Pianostycket, valsen, låter såsom sådan väl höra sig och fyller sin uppgift såsom dansmusik. Valsen har väckt bifall, spelad af gardesmusikkårerna å Hasselbacken i sommar.

Den enkla tilltalande sången på samma förlag har sjungits af operasångaren C. F. Lundqvist på hans senaste sommarturné och blifvit mycket omtyckt. Tonsättaren, en ansedd tysk komponist, afled för 25 år sedan. Sången har både tysk och engelsk text.

Körsångerna af Illberg äro melodiskt vackra och stämningsfulla. Tonsättaren, finsk lektor och musiklärare, har i den första körsången lämnat en vacker musikalisk gärd åt minnet af Z. Topelius, hvilket äfven skett genom tonsättandet af den fosterländska texten i »Morgonsång» äfvensom psalmen.

Den förtjänstfulla illustrerade Musikhistorien, utgifven af Hortense Panum och William Behrend, har i detta häfte hunnit till slutet af Beethovenbiografien, afslutande andra delens femte kapitel. Det följande innehål-

ler: Haydns og Mozarts samtidige — Klaverspillets udvikling. — Clementi. — Dussek.Hummel.Hammerklaveret. Sjunde kapitlet, som börjar mot häftets slut, har till innehåll: Den tyske sangs (Lieds) udvikling. Franz Schubert, den tyske sangs mester. — Musikalisk romantik. — Zumsteeg. — Carl Loewe. Illustrationerna äro följande: Dobbeltside af Beethovens konversationshæfter — Beethoven (efter målning af Mähler) — Side af en Beethovensk Skitsebog — Beethovens Haandskrift i udkast til finalen af IX Symfoni — Porträtter af Gyrowetz, Clementi, Dussek, Cramer, Hummel, Zelter, Schubert og Vogl (tekning af Schwind) — Franz Schuberts fødehus — Hammerklaveret, Christoforis mekanik — Moderne mekanik (Erards system) — Titelvignett till Sperontes »Singende Muse an der Pleisse», samt flere större och mindre notillustrationer.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Aug. 21, 28 Hallén: *Valdemarsskatten* (Ava: frök. Thulin; Waldemar: hr Forsell, abbot Clemens: hrr Sellergren, Elmblad; en härold: hr Lejdström). — 23, 27 Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Linden; Micaela: frkn Karlsohn o Fernquist; Don José: hr Bratbost; Escamillo: hrr Forsell o. Söderman). — 25 Mozart *Figaros bröllop.* — 30 Wagner: *Den flygande holländaren.* — 31 Donizetti: *Regementets dotter;* Balett: *En sommaridyll.*

Vasa-teatern. Aug. 19—27, 31 Sidney Jones: *Geishan* ($^{31}/_{8}$ 170:e gången. Molly: miss Helma Nelson). — 28, 29, 30 Offenbach: Frihetsbröderna.

Kgl. teatern öppnade som vanligt sina portar i slutet af augusti, då »Valdemarsskatten» inledde säsongen och gafs för nära fylld salong. Då repertoaren tills vidare är den gamla från förra spelåret och personalen ej häller företer något nytt, finns intet märkligt att relatera om de hittills gifna föreställningarna.

Vasateatern lefver också på det gamla, och den outslitliga »Geishan» fick inleda dess spelår. En sångerska af svensk börd, miss Nelson, förut tillhörande en engelsk-amerikansk operettrupp, har låtit höra sig som gäst i Mollys rol och säges såväl genom sitt yttre som genom nätt röst och liflig framställning ha vunnit stora sympatier hos publiken. Vi ha ännu icke haft tillfälle att se och höra främlingen. Hr O. Bergström har nu börjat tjänstgöringen vid denna teater, hittills endast i mindre partier. Tenorsångaren Schücker, hvars debut på operan gick om intet, är nu engagerad vid hr Ranfts teatrar.

Musiknotiser.

Från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern öppnade d. 21 aug. sina portar för den nya säsongen. Personalen är i det närmaste lik förra spelårets. En förlust har teatern lidit å tenorernas sida, i det herr Lemon, som alternerade med hr Ödmann i flera roller och särdeles i den komiska operan hade ett tacksamt fält, lämnat scenen efter sin faders död, hvars affär han säges skola öfvertaga. I hans ställe är hr E. Adami engagerad. Hr Adami (Nilsson), debuterade för 11 år sedan på K. operan och hade där sedan anställning omkring ett år. Ännu en tenor, en ung ingeniör Malm, lär komma att uppträda där i och för fast engagement. Bland hans debutroler nämnas Ottavio i »Don Juan», Max i »Friskytten» och Tamino i »Trollflöjten».

Några förändringar har vidtagits vid orkesterns placering och orkesterrummets golf lär ha något höjts.

Kgl. teaterns sistlidna spelår afslutades d. 7 juni med »Den flygande holländaren». Under detta, det första i den nya operabyggnaden, har gifvits 207 ordinarie föreställningar, däraf 6 symfonikonserter, af hvilka förste hofkapellmästaren Conrad Nordqvist dirigerat 2 och hr Wilhelm Stenhammar 4; dessutom har gifvits 1 operaföreställning af fru Caroline Östberg. Bland teaterns ordinarie föreställningar ingå 4 middagsföreställningar till lägre biljettpris, 17 billighetsföreställningar och 2 barnföreställningar. Abbonemang har äfven under den gångna säsongen varit anordnadt en gång i veckan, tillsammans 25 föreställningar, hvarförutom åtskilliga platser abonnerats för samtliga föreställningar.

Under den nu tilländalupna spelterminen, omfattande tiden den 19 september 1898—7 juni 1899, ha gifvits 29 operor i sin helhet, 2 delvis, 1 folkskådespel, 1 kantat, 1 melodram och 3 baletter. Utom den för invigningsföreställningen särskildt komponerade kantaten ha följande nyheter för säsongen gifvits: de svenska originaloperorna »Tirfing» af Stenhammar och »Valdemarsskatten» af Hallén, melodramen »Claës Uggla på Svärdet» med nykomponerad musik af Henneberg samt baletten »En sommaridyll» med musik af Ernst Ellberg, hvarjämte såsom nyheter väl äfven torde få anses operorna »Frondörerna», »Estrella de Soria» (2 akter), »Enleveringen ur seraljen» och »Den flygande holländaren», då nämligen desamma dels ej uppförts på flera tiotal år och således äro helt och hållet nyinstuderade, dels ha gifvits i fullständigt ny uppsättning med afseende på såväl dekorationer som kostymer.

Följande inhemska tonsättare ha varit sålunda representerade: Franz Berwald »Estrella de Soria», Andréas Hallén »Valdemarsskatten», Ivar Hallström »Den bergtagna», Adolf Fredrik Lindblad »Frondörerna», Wilhelm Stenhammar »Tirfing» samt Ernst Ellberg musiken till baletten »En sommaridyll», hvarjämte en af Hugo Alfvén komponerad symfoni uppförts.

Af utländska tonsättare ha följande varit representerade: Gluck »Orfevs», Mozart, »Don Juan», »Figaros bröllop» och »Enleveringen ur seraljen», Beethoven »Fidelio», Weber »Oberon», Nicolai »Muntra fruarna i Windsor», von Flotow »Martha», Wagner »Tannhäuser», »Valkyrian», »Lohengrin» och »Den flygande holländaren», Boieldieu »Hvita frun», Auber »Fra Diavolo» och »Den stumma», Adam »Konung för en dag», Gounod »Romeo och Julia», Thomas »Mignon», Bizet »Carmen» och »Djamileh», Rossini »Wilhelm Tell», Donizetti »Regementets dotter» och »Leonora», Verdi »Trubaduren», Mascagni »På Sicilien», Leoncavallo »Pajazzo».

Följande baletter ha uppförts: »Dansdivertissement» (ny), »Dygnets timmar» och »En sommaridyll» (ny).

Såsom gäst har uppträdt fru Ellen Gulbranson som Brünnhilde i »Valkyrian», Elisabeth i »Tannhäuser», och Elsa i »Lohengrin». Dessutom har miss Lilian Eldée uppträdt som Julia i »Romeo och Julia» och Micaëla i »Carmen».

Debutanter under spelåret ha varit fröken Hulda Nordin som Elisabeth i »Tannhäuser», Elsa i »Lohengrin» och Ava i »Valdemarsskatten»; hr John Bygren som guvernören i »Don Juan»; fröken Maria Malmerfelt i »Oberon» (titelpartiet); fröken Lotten Morell som Fatima i »Oberon» och Stefano i »Romeo och Julia»; fru Alma Boman som Cherubin i »Figaros bröllop».

Recettföreställningar ha gifvits till förmån för k. teatrarnas och hofkapellets pensionsinrättningar.

Utom själfva invigningsföreställningen har en festföreställning gifvits med anledning af konungens 70-års födelsedag.

Antalet repetitioner ha under det gångna spelåret varit följande: 266 sångrumsrepetitioner, 143 repetitioner å scenen vid piano, 108 repetitioner å scenen med orkester samt 51 orkesterrepetitioner (d. v. s. då orkestern ensam repeterat), sammanlagdt 568 repetitioner. Däri äro ej medtagna dansöfningarna och ej heller de s. k. »dekorationsuppställningarna» (repetitioner som endast afse de sceniska anordningarna).

Olympiateatern. I denna lokal (cirkusbyggnaden) vid Karlavägen har under sommaren, 15—27 juni, gifvits gästrepresentationer af en personal från kgl. teatern i Köpenhamn. Dessa ha utgjorts af mindre sångpjeser och

baletter samt romanssång. Sällskapet medförde stor orkester under anförande af kapellmästare Einar Ferslew. Nya dekorationer hade levererats af Carl Grabow.

Repertoaren upptog sångpjeserna »Jeannettes bryllup» 1 akt af Barbier och Carré, musik af V. Masse och »Fra gamle dage» sång-situation, musik af Weyse m. fl. samt följande baletter: »Toreadoren», 2 akter, af Aug. Bournonville, musik komp. och arr. af prof. Edv. Helsted; »Dansk Nationaldans» (Militärpolka, Amagerdans, Eskimådans, Sömands Reel). »Coppelia», 2 akter, af Ch. Nuitter o. Saint-Leon, musik af Leo Délibes; »Blomsterfesten i Genzano» och Ziguener-Dansdivertissement ur »Trubaduren».

Det behag och den smidighet sällskapet utvecklade i sina prestationer gjorde dessa till en verklig konstnjutning, också mottogos de af publiken med lifligt bifall. Sällskapets primadonna fru Guldbransen oeh hr Beck framstodo särskildt bland solisterna och blefvo lifligt hyllade likasom frök. Möller och hr Agerholm, hvilka i kostym utförde gamla danska romanser och visor.

Operaskola vid Musikaliska akademien. K. M:t har tillåtit att Musikaliska akademien må i samband med det under dess inseende ställda konservatorium upprätta en operaskola enligt mellan akademien och styrelsen för operans aktiebolag öfverenskomna villkor.

Sommarkonserter. I hufvudstaden ha de vanliga middags- och aftonkonserterna fortgått under sommaren, utförda af förut här nämnda musikkårer, med undantag af att italienarne i Blanchs kafé efterträddes af tyskar.

Turnéer och konserter i landsorten under sommaren ha varit rätt talrika. Af sådana, som kommit till vår kunskap, må följande anföras.

Operasångarne *Ödmann* och *Forsell* började d. 10 juli en konsertturné, omfattande 30 olika platser. Början gjordes i Östersund, därefter besöktes flera norrländska städer. Färden gick vidare öfver Falun och Karlstad till Kristiania, Göteborg, Borås, Halmstad, västkustens badorter, åtskilliga städer i södra Sverige, Marienlyst och Klampenborg vid Köpenhamn och sist Borgholm, där turnén afslöts d. 12 aug.

En annan turné företogs till platser vid östra kusten af violoncellisten i hofkapellet *Carl Bach* och sångerskan fröken *Malmerfelt* samt pianisten fröken *Gerda Wikström*. Denna konserttur afslöts i Söderköping, hvarvid fru Ellen Dorph-Enander, för Stockholmspubliken välbekant pianist, biträdde.

I andra veckan af juli anträdde fru *Anna Pettersson-Norrie* en sommarturné i Sverige, börjande i Ramlösa och fortsättande upp till vestkustens badorter samt badorter och sanatorier, i sydliga Norge hvarefter hon konserterade vid vår östra kust, i Södertelge, Dalarö, Furusund och Norrtelge. Programmet utgjordes af romanser, franska och tyska sångar samt glada visor af Dahlgren och Fröding, kapellmästare Björn Halldén utförde ackompanjemanget förtjänstfullt.

Vid ostkustens badorter nära hufvudstaden gåfvos i juli konserter af triumviratet *Richard Strandberg* (operasångare i Tyskland), *Rich. Ohlson* (violin) och *Adrian Dahl* (pianist och bekant komponist.

En sommarturné i landsorten, dock ej sträckande sig utom södra och vestra kusterna, företogs af Fru *Ester Gadelius,* f. Sidner, jämte prof. *Franz Neruda.* — I Visby gafs d. 7 juli en konsert i domkyrkan af operaartisterna frök. *Anna Thulin* och hr *C. F. Lundqvist,* hvilka artister äfven konserterat å flere platser å vestkusten etc. — I Hjo, där operasångaren *Oscar Bergström* vistats i början af sommaren jämte sin lärare, prof. Ivar Hallström, gaf den unge sångaren med prof. Hallströms biträde ett par konserter hvarefter han konserterade i Vaxholm, med samma värdefulla assistens — *Lundastudenterna* hafva på en sångarfärd i juli konserterat bl. a. i Kristiansand och rönt det bästa mottagande. — Konsert gafs d. 17 juli i Södertelge af operasångerskan fröken *Emma Holmstrand* och frök. *E. Ulfsax* (pianist) med biträde af fröken Zetterberg (deklam.).

Hr A. Hallén och kgl. teaterförvaltningen. Med anledning af kapellm. A. Halléns framställning till nämnda förvaltning om erhållande af tantième vid uppförande af hans opera »Waldemarsskatten», som rönt mer än vanlig framgång, och hvilken opera hr Hallén sålt utan betingande af tantième, har kgl. teaterförvaltningen förklarat hr Hallén berättigad att för sagda opera åtnjuta honorarium i enlighet med de i § 96 af reglementet för Kongl. teatern af den 28 april 1899 fastställda grunder, hvarigenom hr Hallén tillförsäkrats ej allenast viss procent å förra spelårets föreställningar af nämnda opera, efter afdrag af det förskottshonorar hr Hallén redan uppburit, utan äfven att han för framtiden skall komma att åtnjuta samma förmån.

Stockholms större musikskolor. Af dessa öppnas *Richard Anderssons* Musikskola d. 18, fröken *Sigrid Carlheim-Gyllenskölds* Musikinstitut d. 15 och fröken *Hedvig Svensons* Musikskola d. 18 september. Närmare upplysa annonser i dagens nummer.

Musikhistoriska museet, inrymt 2 tr. upp i kgl. teaterhuset, har under sommaren erhållit flera värdefulla gåfvor, hvilka i ett följande nummer skola omnämnas, då utrymme nu saknas att uppräkna desamma.

Svenska Teaterförbundet, som med den nu började säsongen inleder sitt femte verksamhetsår, är fortfarande stadt i en rask och glädjande utveckling. Så kan t. ex. nämnas att förbundets årsinkomster belöpa sig till 10,000 kronor och derutöfver. Medlemmarnes antal var vid förra räkenskapsårets slut 270 och beräknas genom nyanmälningar kunna uppbringas till bortåt 300. Man kan derför utan öfverdrift säga, att förbundet såsom medlemmar räknar största delen af våra sceniska artister. Ordförande är fortfarande hr Ossian Hamrin, sekreterare hr Johannes Svanberg och ekonom hr August Falck, hos hvilken å Dramatiska teaterns kansli (Arsenalsgatan 4) anmälningar om nya medlemmar mottagas.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande har nu utfärdat inbjudan till den sedvanliga pristäflan för manskvartetter. Första priset som utgör 400 kr., är afsedt för en större komposition en eller flere afdelningar. Andra priset är 100 kr. och tredje priset 50 kr. Vid bedömandet af kompositionerna tages i främsta rummet hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt sångernas lämplighet för vanligt röstomfång. Erfarenheten har nämligen gifvit vid handen att mera invecklade och med kontrapunktisk lärdom behandlade kompositioner oftast äro opraktiska.

Såsom prisdomare fungera jemväl i år professorerna Ivar Hallström och C. R. Nyblom samt d:r A. Kull. Täflingskompositionerna skola vara inlämnade före 1 december i Abr. Lundquists musikhandel. Se annonsen i detta nummer.

Fru Dagmar Möller afreste d. 30 aug. till Kristiania för att tillsammans med fru Agathe Backer-Gröndahl företaga en tre veckors konsertturné i Norges större städer, med början i Hamar.

Förlofning har i början af sommaren eklaterats mellan violoncellisten i hofkapellet Carl Bach och fröken Maria Malmerfelt, den unga sångerskan, som i våras debuterade i Oberons rol på kgl. teatern.

Från andra land.

Festspelen i Bayreuth togo sin början d. 22 juli och afslutades d. 20 augusti. Ursprungligen ämnade att endast framställa »Nibelungen-Ringen» tillökades de med »Parsifal» 1882, året före Wagners dödsår. Sedan har äfven »Mästersångarne» (1888) och »Tannhäuser» (1891) införlifvats med festspelen. Festspelens officiella program för året utgafs i juni, och

enligt detsamma ha följande krafter disponerats för sommarens festspel.

Orkesterledare hafva varit: Franz Fischer, Felix Mottl, Hans Richter och Siegfrid Wagner. De utförande i de särskilda musikdramerna uppräknas här nedan.

Rheingold: Wotan: Anton van Rooy; Donner: Hans Schütz; Froh: Alois Burgstaller; Loge: Briesemeister; Alberich: Friedrichs, Popovici; Mime: Breuer; Fasolt: Keller; Fafner; Johannes Elmblad; Fricka: Reuss-Belce; Freia; Marion Weed; Erda: Schumann-Heink; Woglinde: Josefine v. Artner; Wellgunde: Adele Morano; Flosshilde: Luise Geller-Wolter.

Valkyrian: Siegmund: Burgstaller, Kraus; Hunding: Keller, Peter Heidkamp; Wotan: Anton van Rooy; Sieglinde: Rosa Sucher; Brünnhilde: Ellen Gulbranson; Fricka: Reuss-Belce; Waltraute: Ernestine Schumann-Heink; Schwertleite: Luise Geller-Wolter.

Siegfried: Siegfried: Alois Burgstaller, Erik Schmedes; Mime: Hans Breuer; Der Wanderer: Anton van Rooy; Alberich: Fritz Friedrichs, Popovici; Fafner: Johannes Elmblad; Erda: Ernestine Schumann-Heink; Brünnhilde: Ellen Gulbranson.

Götterdämmerung: Siegfried: Alois Burgstaller, Erik Schmedes; Gunther: Leopold Demuth; Hagen: d:r Felix Kraus; Alberich: Fritz Friedrichs, Popovici; Brünnhilde: Ellen Gulbranson; Gutrune: Johanna Dietz; Waltraute: Ernestine Schumann-Heink; Die Nornen: Josefine v. Artner, Adrienne Osborne, Ernestine Schumann-Heink; Die Rheintöchter: Josefine v. Artner, Luise Geller-Wolter, Adele Morano.

Parsifal: Parsifal: Alois Burgstaller, Erik Schmedes; Kundry: Ellen Gulbranson, Milka Ternina; Gurnemanz: d:r Felix Kraus, Anton Sistermanns; Amfortas: Hans Schütz; Klingsor: Popovici; Titurel: Wilhelm Fenten.

Mästersångarne: Hans Sachs: Leopold Demuth, Anton van Rooy; Veit Pogner: Anton Sistermanns; Sixtus Beckmesser: Fritz Friedrichs; Fritz Kothner: Peter Heidkamp; Walther von Stolzing: Ernst Kraus; David: Hans Breuer, Heinrich von Knote; Eva: Henriette Mottl; Magdalena: Ernestine Schumann-Heink; Kunz Vogelgesang: d:r Otto Briesemeister; Balthasar Zorn: Hans Breuer.

Af våra svenska deltagare uppträdde sålunda fru Gulbranson såsom Brünnhilde i »Valkyrian», »Siegfried» och »Götterdämmerung» samt Kundry i »Parsifal», herr Elmblad såsom Fafner i »Rheingold» och »Siegfried».

Af de 20 föreställningarna upptog »Nibelungenringen» 8 (2 hvar dram), »Parsifal» 7 och »Mästersångarne» 5.

Föreställningarna sägas ha varit något ojemna, då icke alla krafter varit första rangens. Om enastående förträfflighet i afseende på orkester körer och dekorationer samt regie äro meningarna däremot odelade.

Festspelen ha varit, som vanligt, fulltaligt besökta, mest af främlingar från alla världens länder och äro för många en modesak. Det ekonomiska resultatet har varit utmärkt och spelen lära ha inbringat bortåt 600,000 mark (20 föreställningar med 1,500 betalta platser à 20 mark).

Obs.! Notiser från grannlanden skola inflyta i nästa nummer.

Dödsfall.

Altés, Ernest, Eugen violinist, f. d. kapellmästare vid Stora operan i Paris, f. 28 mars 1830, † på sitt gods i Saint-Dié under sommaren. Han studerade vid Paris-konservatoriet under Habeneck, blef violinist vid Stora operan och var 1879—87 första kapellmästare vid densamma.

Billing, Elma f. Ström f. d. operasångerska (se sid. 94).

Breslaur, Emil, bekant musikpedagog och musikskriftställare, f. 29 maj 1836 i Kottbus, † 26 juli i Berlin. Först präst vid judiska synagogan Kottbus, begaf han sig 1863 till Berlin att studera musik och blef där kördirigent för reformsynagogan, var 1868—79 lärare i pianospel och teori vid Kullaks »Neue Akademie der Tonkunst» och musikreferent i flera tidningar. År 1879 stiftade han och blef ledare för en förening af musiklärare- och lärarinnor i Berlin samt ett seminarium för utbildande af sådana. Hans verk »Die teknische Grundlage des Klavierspiels» (1874) förskaffade honom professorstitel. Från 1878 har han utgifvit den pedagogiska tidskriften »Der klavierlehrer», har komponerat körsaker, sånger, pianostycken m. m. och utgifvit »Zur metodischen Übung des Klavierspiels», en »Klavierschule» (op. 41, 3:e uppl. 1889) m. fl. pedagogiska skrifter.

Hertel, Peter Ludwig, kgl. musikdirektör och hofkomponist, mångårig balettdirigent vid k. operan i Berlin, f. därst. 21 april 1817, † därst. 13 juni. H. har komponerat musik till en mängd baletter (»Flick und Flock», »Morgano», »Satanella», »Sardanapal», »Ellinor», »Fantasca» m. m.)

Jansson, Johan Christian, framstående dekorationsmålare vid Kgl. operan i Stockholm, född därst. 1845, † å Kasby nära Edsviken d. 15 juli. Elev af Emil Roberg och Ahlgrenson studerade han 1867—68 vid Konstakademien och blef sistn. år dekorationsmålare vid de kungl. teatrarne. (Dekorationer till »Den bergtagna», »Tannhäuser», »Harald Viking», »Antigone», »En midsommarnattsdröm» och »Mefistofeles» ha utförts af honom.)

Nuitter, Charles, arkivarie vid Stora operan i Paris, öfversättare af operalibretter, död 24 febr. 1899 i Paris, 71 år gammal. Till en början jurist egnade han sig på 60-talet åt musik eller rättare åt operan och har öfversatt en mängd texter till Webers, Mozarts, Wagners och italienska komponisters operor. En specialitet hos honom var libretter till baletter (»Coppelia», »Gretna Green» m. fl). Vid sin död testamenterade han fem hundra tusen francs till Paris-operans bibliotek, hvilket han under sin lifstid riktat med en mängd rara arbeten såsom partitur, pjeser, teateralmanackor, teckningar etc., rörande teaterns historia.

Pfeil, Heinrich, musikskriftställare och sångkomponist, född 18 dec. 1835 i Leipzig, död därstädes 17 april. Han var först bokhandlare men vände sig sedan uteslutande till skriftställeri, redigerade länge »Sängerhalle» och 1884—88 »Dorfanzeiger» i Leipzig. Autodidakt i musiken förvärfvade han sig med tiden musikkunskaper, så att han icke blott kunde blifva dirigent för manskör-föreningen utan äfven gjorde lycka med kompositioner. Bland dessa är sången »Still ruht der See» en af de mest kända.

Pristäflan.

Sällskapet för Svenska kvartettsångens befrämjande inbjuder härmed svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan ackompanjemang, förbehållande sig sällskapet ägande- och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Vid bedömandet af de insända kompositionerna tages hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt kompositionernas lämplighet för vanligt röstomfång.

Täflingsprisen äro tre:

1:sta priset: 400 kronor, hvilket endast kan tilldelas en större körkomposition i en eller flere afdelningar.

2:a priset: 100 kronor, samt

3 e priset: 50 kronor, och äger styrelsen, på prisnämndens förslag, rätt att i stället för ett andra pris utdela ytterligare två tredje pris å 50 kronor hvardera.

Icke prisbelönad men lämplig komposition kan efter öfverenskommelse inköpas till kvartettsamlingen.

Såsom prisdomare fungera, enligt benäget åtagande, Herr Professorn m. m. *Ivar Hallström,* Herr Professorn m. m. *C. R. Nyblom* och Herr Regementsläkaren m. m. Med. Doktor *A. Kull.*

Kompositionerna skola före den 1 December innevarande år insändas till Abr. Lundquists Hofmusikhandel, 8 Malmtorgsgatan, Stockholm, och skola kompositionerna vara försedda med tydligt skrifvet motto, däraf afskrift skall finnas å ett medföljande, försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och fullständiga adress. Rätt förbehålles att vid tillämnadt inköp bryta den till kompositionen hörande namnsedeln.

Stockholm i Juni 1899.

D. N. **STYRELSEN.**

Kungliga Musikkonservatoriet i Leipzig.

Antagningsprüfningen eger rum ***Onsdag, Torsdag och Fredag den 4, 5 och 6 Okt.*** kl. 9 till 12 f. m. Personlig anmälning till denna prüfning skall ske ***Tisdagen den 3 Okt. a. c.*** å konservatoriets byrå. Undervisningen omfattar Harmoni- och Kompositionslära. Pianoforte, Orgel, Violin, Viola, Violoncell, Kontrabas, Flöjt, Oboe, Eng. Horn, Klarinett, Fagott, Valdthorn, Trumpet, Cornet à Piston, Basun; — Solo-, Ensemble-, Kvartett-, Orkester- och Partiturspel; — Solosång (fullständig utbildning för operan), Körsång samt Lärometod, förenad med öfningar i offentliga föredrag, Musikens historia och estetik; italienska språket, deklamation och dramatisk undervisning; — och meddelas af herr kapellmästaren, professor dr **C. Reinecke,** direktör, samt af herrar: professor **F. Herrman,** professor dr **R. Papperitz,** organist vid S:t Nicolai-kyrkan, dr **F. Werder,** musikdirektör, professor dr **S. Jadassohn, L. Grill, F. Rebling, J. Weidenbach, C. Piutti,** organisten vid S:t Thomas-kyrkan **H. Klesse, A. Reckendorf,** professor **J. Klengel, R. Bolland, O. Schwabe, W. Barge, F. Gumpert, F. Weinschenk, S. Müller, P. Quasdorf,** kapellmästare **H. Sitt,** hofpianisten **C. Wendling, T. Gentzsch, P. Homeyer,** organist vid Gewandhaus-konserterna **H. Becker, A. Ruthardt,** professor **G. Schreck,** kantor vid Thomas-skolan **C. Beving, F. Freitag,** musikdirektör **G. Ewald, A. Proft,** regissör vid Stadtteatern, konsertmästare **A. Hilf, K. Tamme, R. Teichmüller, W. Knudson, F. von Bose,** dr **Merkel,** dr **H. Kretzchmar,** universitetsprofessor.

Prospekt på tyska, engelska och franska utlemnas gratis. Leipzig i Juli 1899

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet

D:r PAUL RÖNTSCH.

Richard Anderssons Musikskola.

fortgår som hittills.

Höstterminen börjar den 18 Sept. 1899. Anmälningsdagar Torsdagen den 14 och Fredagen den 15 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagar från och med den 16 Sept.: Onsdagar och Lördagar $^1/_2$ 2—$^1/_2$ 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Östermalm och Söder. (G. 87554.)

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Höstterminen börjar den 15 Sept. och slutar den 15 Dec.

Undervisning meddelas uti *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningstid kl. $^1/_2$ 1—$^1/_2$ 3 dagligen från den 7 till den 15 Sept. Efter sistnämnda dag mottagnings- och anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. $^1/_2$ 1—$^1/_2$ 2.

För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Hedvig Svenssons Musikskola.

Döbelnsgatan 7, 3 tr.

Höstterminen börjar Måndagen den 18 September.

Undervisningsämnen: Piano, Ensemblespelning, Harmonilära.

Anmälningar mottagas kl. 1—4 och 5—6 e. m. 14, 15, 16 Sept., **derefter** Tisd. och Fred. kl. 1—2 e. m.

Prospekt tillhandahålles.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönischs verldsberömda Flyglar och Pianinos.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verklig musikaliskt utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen första pris, in- och utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Frans Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm.

Mästersamuelsgatan 24.

Innehåll: † Elma Billing, född Ström (med porträtt). † Siegfried Saloman (med porträtt). — Göthe och tonkonsten. — Massenets »Cendrillon» å Opéra Comique. Paris, juni 1899; af Anteros. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från andra land. — Dödsfall. — Annonser.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1899.